

**Uitneembare
wandelkaart**

Cleydael Aartselaar

Cleydael, groen restant van een oud kasteelpark

Domeinbos Cleydael maakt historisch deel uit van het kasteelpark van het kasteel Cleydael. Op de oude kaart van Graaf de Ferraris (1770-1775) is de oppervlakte bos bijna identiek aan die van vandaag. De achtergrond als kasteelpark komt vooral tot uiting in de dreven met zicht op het kasteel, de afwisseling tussen bos en open gebied en verschillende opmerkelijke bomen, zoals de omvangrijke oude eiken en de heuvel waarop vroeger een prieel stond.

Sinds 1977 is het landschap wettelijk beschermd. Het domein van 26 ha kwam in 1997 in handen van de Vlaamse Gemeenschap en wordt beheerd door het Agentschap Natuur en Bos. Vooral de grote afwisseling van verschillende biotopen (rietmoeras, grote zeggevegetatie, poel, hooiland, ruigte, hakhout en opgaand bos) maakt dit gebied waardevol.

Historie

In Cleydael, afkomstig van de woorden klei en dal, is de verwijzing naar de steenbakkerijen nooit ver weg. Boven de ingang van het kasteel staat de spreuk 'Ex valle pinguedo': klei uit de vallei. Tot de 16de eeuw kon men vanaf de Schelde de Struisbeek opvaren, wat zeer belangrijk was voor het vervoer van stenen uit de plaatseijke steenbakkerijen. Geologisch gezien bestaat de ondergrond van Cleydael uit de formatie van Boom. Dit is de laag Boomse klei afgezet tijdens het rupeliaan, zo'n 36 à 30 miljoen jaar geleden, bekend als grondstof van baksteen.

1. Bijenhotel

Natuurpunt Aartselaar plaatste met de steun van provincie Antwerpen, onder de vleugels van Landschapspark Zuidrand, dit viersterrenhotel om nestplaatsen te bieden aan solitaire bijen.

In Vlaanderen komen meer dan 300 soorten voor. De meeste maken een

nest in de grond. Ongeveer 60 soorten kunnen hun intrek Henri Rogge-man in een bijenhotel. Solitaire bijen kunnen doorgaans niet steken.

Tijdens de eerste warme lentedagen van maart verschijnen de eerste gasten: metselbijen. Zij delen de nestgang op in verschillende kamers, gescheiden door klei of leem. In mei komen de behangersbijen hun nestgangen bekleden met stukjes blad. De kleine zwarte tronkenbijtjes verkiezen de zomerse hitte en werken door tot eind september. Behalve nestplaats hebben deze bijen ook voedsel nodig. Het eten bestaat uit een buffet van nectar en stuifmeel. Wilgen, klokjes, klimop en rolklaver zijn maar enkele van de soorten op het menu.

2. Aanplantingen

Hier loop je langs jong bos. De aanplantingen gebeurden in verschillende fases: 1999, 2002 en 2005. Er werd gekozen voor gemengd loofbos. Inheemse bomen werden per soort in groepjes samen aangeplant.

3. Hakhout

Rechts van het pad zie je "hakhoutsto-

Grasmus

ven". Dit zijn bomen die net boven de grond afgezaagd worden. Het volgende jaar komen er dan nieuwe loten die weer uitgroeien tot boomstam(metjes). Dit hakhout was vroeger zeer belangrijk als brandhout voor het kasteel. Om het landschap in zijn oorspronkelijke typische staat te behouden, wordt ook nu nog aan hakhoutbeheer gedaan door ANB. Het hakhout bestaat ofwel uit zwarte els (met plaatselijk ingezaaide andere soorten) ofwel uit een menging van berk, zwarte els, robinia, tamme kastanje, Amerikaanse eik en/of esdoorn.

4. Eik

De eik speelt een hoofdrol in de Europese geschiedenis, in legenden en in sprookjes. Onder eiken staat ondergroei van kruiden en zaailingen van bomen en andere planten. Die zijn dan weer voedsel voor kleine insecten maar ook voor grotere zoogdieren. Ook de eik zelf geeft voedsel aan bijzonder

veel vogels, vlinders, kevers e.a. zonder dat hij daar zelf veel schade van ondervindt.

5. Dood hout

Tijdens de wandeling door het Cleydaelbos zie je overal dode takken en boomstammen liggen. Een vergetelheid van de bosbeheerder? Absoluut niet. Dood hout heeft echt zijn plaats in een gezond bos! Het dient als woonplaats en/of voedselbron voor vele planten, dieren en paddenstoelen. Tijdens het afsterven van hout ontstaan diverse levensgemeenschappen. Veel van deze planten en/of dieren behoren tot de rode lijst van bedreigde fauna of flora. Niet minder dan 600 soorten paddenstoelen en 1350 soorten kevers zijn betrokken bij het volledig opruimen van hout en zijn er dus ook afhankelijk van. De "dode" boom geeft daarna zijn voedingsstoffen vrij die door andere planten opgenomen kunnen worden... Zo is dood hout een belangrijke schakel in het boscysteem dat wordt nagestreefd.

6. Poel

Een heerlijke koele plek voor insecten, kleine waterdiertjes, eenden, dorstige vogels, ... Aan de rand van het water slingert hop tegen de bomen. De vrouwelijke hobbellen bevatten etherische oliën, die de bittere smaak geven aan bier.

7. Rietland

Voor het beheer wordt het rietland onderverdeeld in drie blokken. Elk jaar wordt er één van de blokken in de winter gemaaid, zodat er een driejaarlijkse cyclus ontstaat. Dit biotoop is door deze beheervorm uitermate geschikt voor vogels zoals rietgors en kleine karekiet, die hier een veilig

onderkomen en voedsel vinden.

Wat verderop vind je de geurige roze bloesems van de reuzenbalsemien. Deze hoge plant is afkomstig uit de Himalaya en is in Europa een invasieve soort. Hij groeit langs beken en rivieren.

8. Kasteel

Kasteel Cleydael is van oorsprong een middeleeuwse waterburcht die

op een eiland werd gebouwd, dat gevormd werd door twee takken van de Struisbeek. Deze wordt vanaf hier tot de monding in de Schelde de Vliet genoemd. De delen uit de 16de en 17de eeuw zijn gebouwd met bakstenen uit de omgeving. Zowel het kasteel als bijhorend baljuwhuis, woning voor soldaten, schuur, atelier, verdedigingstoren en stallen met koetshuis, hebben een belangrijke cultuurhistorische waarde. Elke toren van het kasteel heeft een eigen naam; de beide westelijke torens worden de Uilentoren en de Kattentoren genoemd, de noordoostelijke toren met uivormige spits heet de Vossentoren. De zuidoostelijke toren heet de Kapeltoren en bevat een kapel met een prachtig stergewelf. Op het domein staan oude waardevolle bomen zoals moerascypres, moeraseik, tulpenboom.

Algemene info

Start en parking: Cleydael ligt in de gemeente Aartselaar. Aan de Cleydaellaan is een parking. Zinkval is voor autoverkeer geknipt.

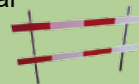
Met de fiets: Knooppunt 17 ligt vlakbij Cleydael

Lengte wandeling: 2,5 km

Info: www.natuuraartselaar.be/ Cleydaelhof

Toegankelijkheid: Het gebied is heel het jaar door toegankelijk voor wandelaars op de gemarkeerde paden. Honden zijn welkom, maar horen aan de leiband. Stevige schoenen aan te raden. Niet aangeraden voor rolstoelgebruikers en kinderwagens.

Om de bezoeker in alle rust en veiligheid te laten genieten van Cleydael, is de Zinkvalstraat door de gemeente Aartselaar afgesloten voor autoverkeer.

Horeca: Tafel 19, in Golf Cleydael. Hier kan je na je wandeling zeker iets gaan drinken. Voor het restaurant maak je best een afspraak (03 870 56 82)

Tekst en foto's: Natuurpunt Aartselaar

Word lid van Natuurpunt

Ook in Aartselaar komt Natuurpunt op voor behoud van onze natuur. Steun ons en word lid.

Leden krijgen:

- 4 x per jaar Natuur.blad, het kleurrijke ledenmagazine met info over het natuurbehoud in Vlaanderen
- 4 x per jaar Rupel.blad, het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Rupelstreek & Aartselaar, met activiteiten in de eigen regio
- Een welkomstpakket met fiets- en wandelgids met 33 uitgestippelde fietsroutes en wandelingen in de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië
- 10 % korting in onze Natuurpuntwebwinkel, die een volledig assortiment van natuurboeken aanbiedt naast optisch materiaal
- Je kan met je hele gezin deelnemen aan wandelingen met natuurgids in alle door Natuurpunt beheerde natuurgebieden
- Met je lidkaart geniet je bovendien korting bij Optiek Van Grootven, A.S. Adventure, Tony Mertens en Schoenen Torfs (extra voorwaarde bij Torfs: breng een paar oude schoenen mee).

Meer inlichtingen, een proefnummer van ons tijdschrift, lidmaatschap, ...? Wend je tot Natuurpunt Aartselaar: Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, tel.03/289 73 66 - info@natuuraartselaar.be

	bebouwing
	open bosplek
	grasland/weide
	bos
	water
	infobord
	parking
	wandeling, onverhard

